

En afgørende forudsætning for lovforslaget er derfor, at fredningsstyrelsen sættes i stand til at løse opgaver i forbindelse med fredningsplanlægningen, der i karakter og omfang væsentlig går ud over den hidtidige indsats på dette område.

For det første skal styrelsen, jfr. forslaget § 35, forestå en betydelig vejlednings- og koordineringsvirksomhed i forbindelse med tilvejebringelsen af grundlaget for fredningsplanerne. På basis af det foreliggende værdifulde, men ofte uensartede materiale, der først og fremmest findes i landskabsanalyserne, skal der i de kommende år skabes et planlægningsgrundlag, der giver mulighed for analyser og sammenligninger på tværs af regionerne og giver en rimelig dækning af fredningsinteresserne som helhed. Styrelsens opgave bliver i denne forbindelse at udvikle metoder til kortlægning af fredningsinteresserne og at sørge for, at indsamlingen af fredningsmæssige data foregår efter ensartede principper.

Som nævnt i bemærkningerne til kapitel IV omfatter tilvejebringelsen af planlægningsgrundlaget såvel den skitserede kortlægning som en analyse og vurdering af de samlede data. Det eksisterende landskabsanalysemateriale og de såkaldte landskabsboniteringskort har i de forløbne år udgjort et uundværligt og værdifuldt grundlag for den øvrige fysiske planlægning. Presset på vore naturressourcer nødvendiggør imidlertid, at der med henblik på udarbejdelsen af egentlige fredningsplaner foretages mere detaljerede kortlægninger af fredningsinteresserne og i fortsættelse heraf gennemføres konsekvensanalyser, der viser, hvorledes de forskellige fredningsinteresser påvirkes af forskellige former for indgreb. I første omgang vil disse analyser omfatte mere typiske former for indgreb, herunder f. eks. større anlæg og bebyggelse, mens de i næste omgang vil være rettet mod mere komplekse sammenhænge. Fredningsstyrelsen har inden for det seneste år iværksat forundersøgelser, der viser, at de faglige krav i forbindelse med udviklingen og gennemførelsen af sådanne analyser m. v. forudsætter bistand fra central sagkundskab til de enkelte amtskommuner.

Den afsluttende vurdering af det tilvejebragte materiale og af de gennemførte analyser må ligeledes foregå i et snævert samarbejde mellem fredningsstyrelsen og amtskommunen. Det bliver således styrelsens opgave i forbindelse med udarbejdelsen af retningslinjer for planlægningsgrundlaget at sikre, at områder eller fredningsinteresser af national betydning identificeres, jfr. § 35, stk. 1, 2. pkt.

I de af fredningsplanudvalgene udarbejdede idé-

skitser til regionplanlægningen er udpeget naturområder, der med vekslende sammensætning og koncentration indeholder fredningsinteresser af national værdi, og disse områder omfatter omkring en femtedel af landets samlede areal. Også uden for disse områder findes fredningslokaliteter af tilsvarende værdi, men med mindre geografisk udstrækning.

Fredningsstyrelsens selvstændige indsat på planlægningsområdet vil begrænse sig til tilvejebringelsen af planlægningsgrundlaget for naturområder eller lokaliteter, hvor de fredningsmæssige problemer forudsætter en særlig ekspertise, eller hvor fredningsinteressernes nationale rækkevidde motiverer styrelsens medvirken.

Hidtil har de centrale fredningsmyndigheder kun i ganske enkelte tilfælde – fortrinsvis af kapacitetsmæssige årsager – selv kunnet tilvejebringe planlægningsgrundlaget. Der har alene været tale om mindre områder med markante fredningsinteresser, f. eks. de naturvidenskabelige reserver eller nationale monumenter som området omkring Jellinghøjene eller Hammershus. For større områder som eksempelvis Mariager fjordområdet eller det løbende kortlægningsarbejde på Hindsholm på Fyn har fredningsplanudvalgenes sekretariater udført eller i varierende omfang deltaget i arbejdet.

Det er af stor betydning, at fredningsstyrelsen får mulighed for at udføre et detaljeret analysearbejde for enkeltområder. For det første er denne betydning knyttet til den værdi, disse områder har i sig selv, men den er også knyttet til den viden om den indbyrdes afhængighed mellem fredningsinteresserne og mellem disse interesser og den øvrige anvendelse af det åbne land, som sådanne analyser kan give. Denne del af styrelsens opgaver på planlægningsområdet er således en forudsætning både for sikringen af de nationale fredningsinteresser og for styrelsens vejledende og rådgivende funktioner ikke mindst over for amtskommunerne.

Endelig omfatter styrelsens opgaver i forbindelse med planlægningsgrundlaget udarbejdelsen af landsdækkende kort over fredningsinteresserne, jfr. § 35, stk. 3. I 1972 udsendtes landsdækkende landskabsboniteringskort – de såkaldte 3-zone-kort – som har haft væsentlig betydning i planlægningen og administrationen på arealanvendelsesområdet. Disse kort angiver alene værdien af den samlede sum af fredningsinteresser, og de har derfor primært værdi i forbindelse med mere oversigtlige problemstillinger. På grundlag af det materiale, der tilvejebringes i amtskommunerne og i styrelsen, vil det være en opgave at udarbejde et landsdæk-